

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1943. február 12.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 34. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

GÖBBELS DR.:

Uj német hadseregek sorakoznak fel az eljövendő nagy támadásra

Felkészülten vár a német nép az új parancs napjára – Keleten alábbhagyott a szovjet rohamok ereje, bár a harcok gyújtópontjában heves küzdelmek folynak – A német ellenállás mindenütt megszilárdult

KÖZELI ANGOLSZÁSZ INVÁZIÓS KISÉRLETTEL SZÁMOL BERLIN

Európa felkészült minden eshetőségre – Churchill kilenc hónap alatt szeretné befejezni a háborút

A szerb kormány kiáltványa: Szerbia Európa mellett döntött

Ma nagyon sok olyan jelentés futott össze, amelyek bővebben világítják meg egy a politikai, mint a katonai helyzetet.

A harcterék

eseményeiről a vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon az ellenséges rohamok ereje a bolsevisták súlyos veszteségeinek hatása alatt alábbhagyott, bár a gyújtópontokon nem csökkenő hevességgel folynak tovább a harcok. Nóvroszjiszknál kudarcba fulladt az ellenség újabb támadása is és nem sikerült a bolsevisták azon kísérlete sem, hogy tengeralattjárókkal betörjenek a város kikötőjébe. A Kubán vidékén elhárították a szovjet támadásokat és itt egy hadosztály harcizakaszán két nap alatt 1700 halottat, 850 foglyot, 35 páncélost és sok hadianyagot veszített az ellenség.

A Donec medencében és az osztrák szakaszon az előző napiakhoz képest csökkent a harcok hevessége. Néhány helyen felfogták a németek az ellenség támadásait és egy eredet, valamint egy sí zászlóaljot megsemmisítettek.

Kurszktól északra a német elhárító vonalak ellen intézett újabb nagy ellenséges támadás megghiusult. Velikije Luki térségében összeomlott az ellenséges támadás. A német légerők csapatösszevonások elleni támadásaikkal lényegesen csökkentették az ellenség támadásainak erejét.

Volchovnál, a Ladoga tó körül és a leningrádi szakaszon az ellenség széles arcvonalon ismételte meg támadásait, amelyeket erős tüzérségi és légi támogatással nagy számú páncélos bevetésével hajtott végre. Súlyos harcokban visszavetették a bolsevista támadást és elpusztítottak 53 páncélos harciocsit. A németek kezére sok fogoly jutott. Német vadászgépek két saját gép elvesztése mellett 29 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Északafrikában csak helyijelentőségű harcok folytak.

Angol légerajok csütörtökön a késő esti órákban támadást intéztek Németország északi tengerpartja ellen és lakóházakban károkat okoz-

tak. Wilhelmshaven városában épületkárok keletkeztek. A Nyugatnémetország ellen intézett zavarótámadás csak jelentéktelen károkat okozott. A légvédelem hét ellenséges gépet lelőtt.

A Bud. Tud. berlini jelentése szerint a keleti német hadsereg ellenállása jelentősen megszilárdult. Berlinben nyomatékosan cáfolják azt a hírt, mintha a Szovjetnek sikerült volna felszabadítania Leningrádot.

Ugyancsak a Bud. Tud. jelenti, hogy a Dagens Nyheter c. svéd lap berlini tudósítójának legújabb jelentése szerint a német hadsereg számol az angolok és amerikaiaknak a legközelebbi időben bekövetkezhető

Európa elleni támadásának

lehetőségével. Valószínűnek tartják, hogy az angolszások megkísérik az inváziót, mielőtt a Szovjet támadó ereje ellanyhulna. Nem csodálkoznak a német körökben azon, ha az ellenség a partraszállás színhelyeül az atlanti partvidék azon helyeit vá-

lasztaná, ahol a legerősebb német tengeralattjárótámaszpontokat építették ki.

Berlinben megjegyzik még, hogy Európát nem érné meglepetésként egy esetleges angolszász inváziós támadás annál is inkább nem, mert hosszú idő óta éjjel-nappal folyik a védelmi berendezések kiépítése.

Göbbels dr. német birodalmi propaganda miniszter ismét nagy figyelmet fordít a cikkre, ami a Das Reich legújabb számába. A miniszter „Akartunk és utunk” című cikkében megállapítja, hogy a német nép hangulata határozottan jó. Kemény és határozott ez a hangulat, mint harcos néphez illik és a biztos győzelem tudata hatja át. Sztalingrád tragikus hősi példaadása megmutatta a háboru igazi arculatát.

Ép olyan szilárdan állunk – írja egyebek között a miniszter – mint a háboru első napjaiban, csak időközben megerősödünk a kemény harcokban. Az ellenség ezen a télen bebizonyította, hogy a német nép erejének csak részleges felsorakoztatásával nem éri el célját, ezért az egész népi erőt mozgósították. Ke-

leten az ellenség visszavágott, s ezt senki sem akarja letagadni. Most a német népi erő egész hatalmas gépezetét

mozgásba

kell hozni. Aki nem ébred tudatára kötelességének, nincs helye a közönségben.

A miniszter a továbbiakban azt írja, hogy a harcoló katonák arcvala mögött új német hadseregek készülődnek az eljövendő nagy támadásra. Új hadseregeket sorakoztattak fel és a német nép várja az új parancs napját.

Churchill angol miniszterelnök nagy beszámolót tartott az alsóházban. A Német Távirati Iroda amszterdami jelentésében részleteket közöl a beszédből. Megállapította az angol miniszterelnök, hogy a szövetségesek első célja a Szovjet tehermentesítése, illetve megsegítése. Bevalotta, hogy a tengeralattjárók okozta veszteségek súlyos akadályokat gördítenek az angolszászok elé és

megakadályozzák

abban, hogy rendelkezésre álló erejét felhasználhassa. Azt mondta, hogy ez a körülmény meghosszabbította a háborút és előre nem látott kockázatokat tartogat. Elismerte, hogy súlyos veszteségeket szenved a brit hajópark úgy az északafrikai partraszállásnál, mint a Szovjetbe irányuló küldemények elszállítása során. Arról is beszélt Churchill, hogy Németország legyőzését előbbrevalónak tartja mint a Japán feletti diadalt és ezt Casablancában közölte Roosevelttel is. Az európai ellenségek felszámolása után teljes erejével Japánra veti magát Anglia is, hogy segítségére legyen az Egyesült Államoknak. Az északafrikai helyzetről keveset beszélt, de közölte, hogy ez Roosevelttel való találása és hangsúlyozta, hogy nem kell lebecsülni azt a kockázatot, amelyet Washington itt vállalt. Arról is szólt, hogy Roosevelttel a következő kilenc hónap alatt szeretnék eldönteni a háboru sorsát és ebben a kérdésben később újból tanácskozni fognak.

Naplemente egy délfranciaországi repülőtéren

Ára 12 fillér

Összeomlott az Azovi tenger jegén át indított szovjet támadás

A bolsevista tömegtámadások nem vezettek sikerre — A németek több helység elfoglalásával javítottak helyzetükön

Berlin, február 12.

Berlini körökben részletes tájékoztatást adtak a keleti arcvonal helyzetéről. A jelentés megállapítja, hogy a keleti arcvonal déli szakaszán az ellenség súlyos tömegtámadásokat indított a céllal, hogy megakadályozza a német védelem megszilárdulását. Ezek a támadások azonban odavezettek, hogy a mélyen tagozott német védelmi rendszerbe betört ellenséges alakulatokat a németek bekerítették és felmorzsolták. A számtalan dühös roham mind megrekedt a német állások összpontosított elhárító tüzeiben.

A német védekezés hatásosságát folytán az ellenség hallatlanul véres veszteségeket szenvedett, amit mi sem mutat jobban, minthogy a veszteségek hatása alatt felfegyverzett polgári személyeket osztottak be a tankokba. Nagyon jó eredménnyel támadták a németek azokat a csapatokat is, amelyek a német állások oldalába akartak kerülni. Ezeket lendületes ellentámadással visszavetették.

A Kubán vidékén is megheiusultak a Szovjet erőfeszítései. Nyolc ellenséges repülőgépet lelőttek. A Kaukázus nyugati részén ugyancsak

megállították a németek az ellenség nagy erővel végrehajtott támadásait és az ellenség itt is súlyos veszteségeket szenvedett úgy emberben, mint anyagban.

A Don torkolatánál és az Azovi tenger jegén át oldaltámadásokkal kísérletezett az ellenség. Ezek a támadások az ellenség véres veszteségei mellett omlottak össze.

A Don torkolatvidékétől keletre nagy páncélos erővel támadott a Szovjet. A hiábavaló támadás során nyolc páncélos és 10 páncélos elhárító üteget veszített az ellenség.

Több helység visszafoglalása javított a helyzeten

Közli a továbbiakban a jelentés, hogy a déli területen több helység visszafoglalásával javult a német arcvonal helyzete.

Északabbra az ellenség harapófogszerű támadást intézett egy magaslati állás ellen. Ez a támadás is megheiusult. Újabb támadásában az ellenség páncélosokat és csatagépeket vetett harcba, a küzdelem azonban a németek javára végződött és a magaslati állás német kézen maradt.

Két fontos utkeresztződést védő helységet elfoglaltak a németek és itt is javítottak helyzetükön.

A Donec középső szakaszán rendkívül súlyos, de sikeres elhárító harcokat vívtak a német csapatok. A Szovjet itt is páncélosokkal és csatarepülőgépekkel támogatta nagy támadását. A németek eredményes ellentámadásokkal a légi erők segítségével vereségeket mértek az ellenségre és elpusztítottak 17 páncélos harciócsót.

A magyar és német kötelékek megsemmisítettek két szovjet lövészdandárt és 23 páncélosot

Berlin, február 12.

Az Interinf. közli, hogy a keleti arcvonalon folyó harcokat találozva jellemzi az a jelentés, amelyet egy német gyalogos kötelék küldött. Ez a kötelék 14 napos súlyos harc után, amelyet magyar csapatokkal együtt vívott meg az ellenség ellen, átvágta magát az ellenséges gyűrűn és csatlakozott a főerőkhöz. A német és magyar kötelék minden fegyverével, sebesültjével és többszáz foglyával együtt vágta át magát az ellenséges gyűrűn.

A bezárt kötelék — közli a jelentés — egy hosszán elnyúló sündisznó állást tartott hőiesen 12 napon keresztül és visszaverte az ellenség valamennyi támadását. A harcokban az ellenség 23 páncélosot, 4 páncélos felderítő kocsit, 2 csatarepülőgépet és két teljes lövészdandárt veszített.

Ez mutatja, milyen súlyos veszteségeket szenved az ellenség a német és szövetséges csapatok elhárító taktikája mellett.

Tunéziában az erős esőzés folytán eliszaposodott utak megnehezítik a hadműveleteket

Berlin, február 12.

Az Interinf. közli az északafrikai arcvonalról, hogy Libia és Tunisz határvidékén kisebb brit páncélosok előretörésekre korlátozódott a haditevékenység. Az ellenség erősebb felderítéssel igyekezett kitapogatni Rommel állásait, délen pedig az állások megkerülésére tett kísérletet. Ezeket a kísérleteket könnyűszerrel visszautasították a tengely csapatai.

Tunéziában az erős esőzés folytán eliszaposodtak az utak, ami gátolja a hadműveleteket. Északon, az Atlasz hegység hágóiban könnyűszerrel visszaverték a németek az ellenséges ki-

sérleteket. Délen is csak kisebb, helyi jelentőségű harciselekményekre került sor.

A tengely légierei eredményesen támadták az ellenség csapatszállításait és raktárait, melyeket felgyújtottak. Légiharcban 5 gépet veszített az ellenség.

ANGOLSZÁSZ KINAI TÁRGYALÁSOK CSUNGKINGBAN

Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint egy angol és egy amerikai tábornok megbeszéléseket folytatott Csungkingban és Wavell főhadiszállásán.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

KATYI

Csütörtök — Kedd

A lekedvesebb és legközkedveltebb magyar színésznők

TOLNAI KLÁRI

kitűnő partnerei:

BILICSI TIVA DAR,

MALY GERŐ, KISS

MANYI.

London csak a háboru után akarja szabadonengedni Gandhit és társait

Bern, február 12.

(Stefani) Gandhi éhségstrájkja mély benyomást keltett Londonban és az ősz hindu vezér legújabb lépése jelentős mértékben súlyosbította az indiai helyzetet. Mindamelllett Londonban kijelentették, hogy a fogvatartott hinduk szabadonbocsátására a háboru befejezése előtt nem kerülhet sor. Így Gandhi éhségstrájkja hiábavaló.

„Tul korán kongatták meg a győzelmi harangokat”

Amszterdam, február 12.

(Német Távirati Iroda) Az angol közvéleményben egyre nő a nyugtalanság az északafrikai hadműveletek lassúsága miatt. Sokan azt vallják, hogy a múlt év novemberében túl korán kongatták meg a szövetségesek a győzelmi harangokat, hiszen azóta csak vereségeket szenvedtek az angolszászok és Északafrikában nem történt semmiféle előhaladás.

Stimson amerikai hadügyminiszter kijelentette, hogy Tunéziában még kemény harcokra és súlyos veszteségekre kell számítani.

Angol tengeralattjáró meg-támadott és súlyosan meg-rongált egy spanyol tengeralattjárót

Róma, február 12.

A Messaggero jelenti, hogy a cartagenai támaszponthoz tartozó General Mola nevű spanyol tengeralattjárót a Palos foktól délre megtámadta egy angol tengeralattjáró. A spanyol tengeralattjáró olyan sérüléseket szenvedett, hogy a segítségére sietett őrhajóval kellett bevontatni támaszpontjára. A spanyol tengeralattjáró azért futott ki támaszpontjáról, hogy egy lelőtt német repülőgép pilótáit megmentse.

EGYIPTOM REMÉNYEINEK MEGVALÓSULÁSÁT VÁRJA

Nahas pasa Faruk király születésnapja alkalmából mondott rádióbeszédében azon reményt fejezte ki, hogy a középkeleti fejlemények folytán várható Egyiptom és az arab államok követeléseinek és reményeinek megvalósulása.

300 MILLIÁRD DOLLÁR AMERIKA ÁLLAMADÓSSÁGA

Amszterdam, február 12.

(Német Távirati Iroda) Willkie kijelentette egyik beszédében, hogy az Egyesült Államok államadóssága rövidesen 300 milliárd dollárra emelkedik.

GIRAUD CSAPATAI NAGY VESZTESÉGEKET SZENVEDTEK

Tangerből érkezett hírek szerint Giraud csapatait kivonták az algériai arcvonalról azzal az indoklással, hogy szükségessé vált azok átcsoportosítása és kiegészítése. Ez a hír megerősíti azt a korábban elterjedt hírt, hogy az északafrikai francia csapatok felszerelése nem megfelelő és ezeket a csapatokat olyan veszélyes helyeken dobták harcba az angolszászok, ahol azok a legnagyobb veszteségeket szenvedték.

Giraud egyébként megbízottat küldött Londonba, hogy tárgyaljon de Gaulle tábornokkal. A megbízott Panafieu hívatásos diplomata.

Kállay miniszterelnök tanácskozásai a MÉP ülésén

Budapestről jelentik: A Magyar Élet pártja tegnap este rendkívül élénk pártülést tartott, amelyen a kormány tagjai is majdnem teljes számban megjelentek. Kállay Miklós miniszterelnök barátságosan elbeszélgetett a képviselőkkel, majd Tassódy Nagy

András házelnökkel és vitéz Lukács Béla miniszterrel folytatott hosszú és beható tanácskozást. A MÉP ülésén behatóan megvitaták az összes időszerű kérdéseket és a vitába Kállay miniszterelnök is bekapcsolódott.

Óriási feltűnést keltett Belgrádban a Die Tat cikke

A szerb nép Európa mellett és a bolszvisták ellen foglal állást

Belgrád, február 12. (NTD) A Die Tat című svájci lap azon jelentése, mely szerint Anglia és Amerika a Szovjet közbeavatására lemondott európai inváziós terveiről és a Szovjetnek szabad kezet adna, óriási feltűnést keltett a szerb fővárosban. A hír megérkezése idején éppen minisztertanácsot tartott a szerb kormány s a hírre felfüggesztették a tanácskozást és kiáltványt adtak ki. A kiáltványt vezető helyen, feltűnő beállításban közli a Novo Vreme c. szerb lap. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy a szerb nép Európa mellett döntött és tiltakozik az ellen a lehetőség ellen, hogy az angolszászok a Balkánt átengedjék a Szovjetnek.

Emlékeztet a szerb kormány arra, hogy Jugoszláviát, az angol szászok kényszerítették a háborúba, holott Jugoszláviának semmi érdeke sem fűződött a háborúhoz. Ezt is a Szovjet kedvéért tették az angolszászok. Jugoszlávia összeomlott most pedig Szerbiát, amely a fokozatos konszolidálás útján halad, szeretnék szerencsétlenségbe dönteni. A szerb népnek fel kell hogy nyíljen a szeme és látnia kell a helyzetet.

A szerb nép már döntött is és Európa mellett döntött.

A nagyvilágból

Az angolok a saudi királyi család uralma alatt personaluniót akarnak létrehozni Saud-Arabia és Szíria között.

Spanyolországban Barcelona környékén angol gyújtólégzőgépek tüzet okozott.

Buenos Airesben úgy tudják, hogy Amerika uralmi törekvéseit jelentősen kiszélesítette és bizottságot alakított amelynek célja holland, angol és francia tulajdonban lévő távolkeleti szigetek megvásárlása.

A Japánok légitámadásokat intéztek Kvenling és Lincsu kínai városok ellen, a Csendes óceánon pedig tengeralattjáró támadásokkal ellátottak 54 ezer tonna vízkiszorítású hat ellenséges hajót.

Finnország készül a hétfői elnökválasztásra. A háromszáz elektor már összeült Helsinkiben és megkezdte a tárgyalásokat a pártokkal.

A Duce fogadta a spanyol, svájci és német követeket.

Tengeralattjárónak néztek az angolok egy bálnát

Las Palmasból jelentik: Érdekes esetről számolnak be az amerikai lapok. Egy halász a napokban észrevette, hogy sötét tömeg uszik csónakja felé. Kivetette a hálót, s a zsákmányt csakhamar a partra vontatta. Itt meglepetve látta, hogy egy hatalmas bálna a zsákmány. A hal súlya meghaladta az ötezer kilogramot. Megállapították azt is, hogy a bálnát angol tengeralattjárók ölték meg. A vízben úszó halat német tengeralattjárónak nézték és mélységi bombákkal lötték. A halat a robbanások sokhelyen megsértették és ez ölte meg.

Takarékoskodj!

Tanoncotthont létesít a zombori Legényegylet

Szaktanfolyamot rendeznek a kereskedő és iparosifjuság számára

A zombori Róm. Kat. Legényegylet választmányi ülést tartott Mészáros Armand egyházi elnök elnöklésével és kidolgozta folyó évi munkatervét.

A munkaterv legnagyobb horderejű része azon elhatározás, hogy Zomborban tanoncotthont állítanak fel, ahol a tanoncok lakáson kívül megfelelő nevelésben is részesülnek. A terv részletes kidolgozása végett bizottságot küldtek ki, amelynek tagjaivá a következőket választották: Mészáros Armand, Spanyol József, Cziráky Imre, Gräff József és Ráics Károly ügyész. A bizottság elhatározta, hogy rövidesen

felkeresi dr. Deák Leó főispánt és felkéri tervjessze elő a kormánytól a Legényegylet azon kérését, hogy a nagyfontosságú terv megvalósításához nyújtson anyagi támogatást.

A kidolgozott munkaterv szerint az év folyamán szakelőadásokat és tanfolyamokat rendez a legényegylet a kereskedő és iparos ifjuság számára, a tagok részére pedig rendszerezik a heti ismeretterjesztő előadásokat.

Tudomásul vette a választmány Karajkov János újonnan megválasztott világi elnök lemondását és úgy határozott, hogy a világi elnöki tisztséget egyelőre nem tölti be.

Halálos szerencsétlenség Bácsfeketehegyen

A vonat alá került egy 24 éves fiatalember

Szabadkáról jelentik: Tegnap halálos szerencsétlenség történt a bácsfeketehegyi vasútállomáson. Az áldozat egy 24 éves fiatalember.

Krist Antal szeghegyi fiatalember szabadságon volt szülei házában és tegnap kellett volna visszautaznia. Szülei házában a lakóhelyi állomásra

A szerencsétlen fiatalember itt berakta csomagjait a vasuti kocsiába, majd leugrott a vonatról, hogy elbucsozzon szüleitől. Ekkor futott be a másik vágányon a gyorsvonat, amely elkapta és agyongázolta a fiatalembert. A halálos szerencsétlenség a szülők szemelátára történt.

Szórol-Szórd

DÉLVIDÉK

Karády-láz

Amerikai recept szerint szervezték meg Karády Katalin hírnevét. A „népszerű” színészno megjelenése mindenütt szenzációt és kasszasikeret jelent, különösen azokban a vidéki városokban, ahol a nagyérdemű közönség abban a műélvezetben részesül, hogy a jól megtermett és megfelelően bereklámozott filmszínésznőt közvetlen közletről láthatja. Több északmagyarországi városka esett „Karády-lázba”; pár idegen arcélű hölgy valósággal remegett az izgalmától, amikor bájos kacsoit autogramért kinyújtotta. Mégis, az utolsó állomáson valami baj történt. Az üzleti reklám labdája visszatant arról a magyar lelkületről, amely a mai idők komolyságát nem kívánja Karády-produkciókkal, személyes propagandával megzavarni. Értesülésünk szerint a művészno vendégszereplésével kapcsolatban a debreceni római katolikus tantestület állást foglalt a tulhajtott Karády-lázzal szemben és azt hangoztatta, hogy ez a színészno kultusz nem egyeztethető össze napjaink áldozatot és lemondást, hősies életfelfogást követelő szellemével.

Igazat adunk a debreceni tantestület kifogásának. Örülünk, hogy végre-valahára akadnak magyarok, akik nem Karády Katalinra, nem a reklámkezekről feltálatl szenzációra függesztik szemüket, — a magyar érdeklődést nem engedik pár színészno és a nagy magyar feladatok között felosztani. Ma, amikor katonavonatok indulnak kelet felé és vöröskeresztes vonatok ablakából sápadt arcok néznek a magyar tájra, minden érdeklődésünkkel hőseink felé forduljunk! Tegyük félre a polgári élet iránti rajongást, intsük csendre és szerénységre azokat, akik azt hiszik, hogy az Európáért megszólat ágyuk dörrejében bárki is kíváncsi az ő saját külön kis turnéjukra. Nem azt mondjuk, hogy Karády Katalin önagysága maradjon odahaza és üljön babérain. A világért sem. Csupán azt kérjük, sőt ha kell, követeljük, hogy a színészno önagysága körül nagydobra vert hírvérés, a cintányérok izléstelen csengését hagyják abba, ne idegesítsék, ne zavarják az áldozatokat vállaló magyar közélet nyugalmát. Jöhetnek még csendesebb napok. S akkor módjában lesz Karády Katalinnak még nagyobb hírvéréssel szerepelni. Módjában lesz kielégíteni azokat, akik autogramért könyörögnek, zibongó idegeiket megnyugtatta a liberális izü üzleti propaganda. Mi azonban akkor sem kérünk az ilyen turnéból. Akkor is valljuk, ami a debreceni római katolikus tantestület véleménye is: legyen vége a tulhajtott Karády-láznak...

(Magyar Szó)

Nagy érdeklődés előzi meg a leventék táncestélyét

Jelentettük már, hogy a zombori levente ifjuzetű tábortáncestélyt rendez a honvédcsaládok hozzátartozóinak felszólítására. A mulatságot vasárnap délután 5 órakor tartják meg. Mivel jótékony célról van szó, felmerült az a kíváncság a leventekörökben, hogy a középiskolák igazgatói engedélyezték a diákságnak a mulatságon való részvételt. Ennek amugy sem lehet akadály, mert a mulatságot délután rendezik meg.

A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Zomborban.

KÉT REPULÓGÉPET VESZTETEK AZ ANGOLOK NÉMETORSZÁG FELETT

Berlin, február 12.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az angol repülőgépek péntekre virradóra Németország északi tengerpartvidéke ellen intéztek támadást. A kár csekély. Két brit gépet lelőttek.

ASSZONYOK ROVATA

Itt a tavasz

uha gyapjuszövetből készült elegáns ruha a napsütéses tavaszi sétákra. Tekintettel arra, hogy az idei tavaszi divat előreláthatólag az élénk színek többszínűsége hozza magával, a képünkön látható csinos tavaszi toalettet zöld, kék, lila, vörös, szürke, vagy drapp színben készíthetjük. A hozzávaló kalap a ruha anvagából való. A toalett két részből áll, ami nagyon praktikusá teszi. Ruhából, amelyet érdekessé tesz a dusan redőzött szoknya és a sima rövidűjű felsőrész közötti ellentét és a boleróból, amely az eddig megszokott boleróformáktól sokban eltér. Hosszú ujjú van és egészen új megoldással záródik egyetlen gombbal féloldalt magasán a nyaknál, miközben a jobb oldala egészen ráhállik a baloldali részre. Durván vastag parafatalpu tavaszidő egészsíti ki az öltözetet.

Igen ötletes tanácsai vannak a szabómesterek az öltönyök kifordításával kapcsolatban. A férfiruhánál a legtöbb gondot a baloldalon elhelyezett szivarzseb okozza, amely a fordításnál a jobb oldalra kerül. A szabómester véleménye szerint nem kell szégyelni azt a cserét, mert még mindig jobb egy békebeli minőségű ruha jobb oldali szivarzsebbel, mint a kevert anyagból készült kabát baloldali zsebbel. Ma már nem is készítik ezeket a zsebeket bevágással, hanem hamis zsebeket varrnak a kabátra. Az éppen úgy mutat, mint a valódi és ha kifordítva kerül a sor, nem okoz gondot.

Az előrelátó szabók ma már lebeszélnek megrendelőiket a mellényről, amely egyébként is kezd kimenni a divatból. Ennek az anyagát megakarítják és később a gallér, vagy a kopott részek pótlására használják. Óvatosságra int a szabómester a gombokkal és a zsebekkel is. A zsebeket sohasem szabad kitömnöni vagy megterhelni, mert akkor hamar elrongyolódnak. A gombokat pedig nem ajánlatos házilag felvarni, mert a legtöbb kabátanyagot az otthon nem szakszerűen felvarrt gomb tépi ki.

A végső és legfontosabb tanács pedig az, hogy ne hordjuk mindig ugyanazt a ruhát. Az állandóan viselt öltöny anyaga mindig ugyanazon a helyen kopik, öregedik és gyűrődik, nincsen ideje az anyagnak kipihenni magát. Ezért ajánlatos ruhát minél gyakrabban cserélni. Ha leültünk, huzzuk fel kissé a nadrág szélét és ne tegyük minduntalan keresztbe a lábunkat, mert ez is csak a szövet romlását idézi elő.

Ha követjük az őszintén segíteni akaró szabómester tanácsait, akkor rengeteg pénzt és ruhát takaríthatunk meg!

Beteglátogatás

A legtöbben közülünk valami bizonytalan irzással lépünk át a betegszoba, vagy a kórház ajtaját. Mit szabad egy betegnek elmesélni, milyen beszélgetéssel vidítsuk fel, mit csináljunk és mit ne csináljunk. A beteglátogatás mindig sok szeretetet, érzést és finomságot követel. Ha tisztában vagyunk a legfontosabb követelményekkel, amik egy beteglátogatásnál érvényben vannak, eltűnik bizonytalanságunk, amely nem csak a látogatóra, hanem a betegre is hat, aki erőteljesebb jókedvet mutat, hogy látogatóját ezen a nehéz helyzeten átsegítse.

Tekintsük át azokat a ballépéseket, amelyek beteglátogatásnál a legkönnyebben előfordulhatnak.

Olvasunk figyelemmel ezt a pár tanácsot és rögtön teljesen tisztában leszünk azzal, mit szabad és mit nem, s hogyan szerezhethetünk a betegnek egy kis vidámságot, saját magunknak pedig jóérzést. Mindannyiunknak segíteni kell a betegre és együttérzésünket látogatásunkkal kifejezni.

A dohányzás minden betegszobában tiltva van. Akkor is, ha a beteg egészségesen erős dohányos. A dohányfüst betegségében egészen bizonyos, hogy izgatja és könnyen fejfájást okoz.

Tanulj rendet, ha elegáns akarsz lenni!

Háboruban élünk, takarékoskodni kell mindennel. Ez a háborús napiparancs különösen a ruhaneműekre vonatkozik, melyeket ma már senkinek sem áll módjában korlátlanul vásárolni. Minden drága és sok minden már nem is kapható. Nagyon érdekes és követésre méltó tanácsokat ad egy jóindulatu szabómester arra vonatkozólag, hogy a férfiruhákat miképpen lehet célravezető módon megkímélni a gyors pusztulástól.

Elsősorban mindenkinek a rendszereteket ajánlja figyelmébe. Ez az eredmény alapvető feltétele. Az esti levetkőzésnél nem szabad a ruhát szétdobálni, hanem mindegyiket felakasztva kell elhelyezni, úgy, hogy a saját súlyától „vasalódva” pihenje ki az anyag gyűrődéseit. A sokszori vasalás ugyanis árt a szövetnek. Még

Tartózkodjunk attól, hogy a betegnek kellemetlen dolgokat meséljünk. Egyáltalán nem ajánlatos a betegnek elmondani, hogy a vőlegényét egy másik fiatal hölgygel láttuk sétálni. Ilyesmivel a betegnek egyáltalán nem baráti szolgálatot teszünk, hanem késleltetjük felgyógyulását az okozott lelki felindulás miatt.

Ne hajoljunk soha tulságosan közel a beteghez. Ennek két oka van: először saját érdekünk is azt kívánja, hogy a fertőzést elkerüljük, másodsor a beteg izgatott idegeit is kímélnünk kell. Kellemetlen érzést kelthet a betegben, aki tehetetlenül az ágyban fekszik, ha látogatója fullasztó közelségbe jön hozzá.

Azután fontos, hogy a beteglátogatás ne tartson hosszú ideig. A beszéd kifárasztja a beteget. A látogatónak tehát kötelessége felállni és elbucszni, amint a kimerültség első jeleit látja a betegben. A legjobb szándéku látogatás is kínzássá válik, ha a látogató nem veszi figyelembe, hogy a betegnek pihenésre van szüksége.

Óvakodjunk továbbá a puder és más szépítőszerek használatától a betegszobában. Nagyon sok betegnek rosszullesztet okoz a kozmetikai készítmények édeskés szaga. Ezenkívül könnyen megtörténik, hogy a puder rászóródik a betegágyra, ami határozottan nem higiénikus.

havonta kétszer is sok, száz fokos hőségű vasalóval nekimeenni az anyagnak. A magas hő csökkenti az anyag ellenállását és a gyakran vasalt szövet könnyebben ernyed. Aki tud a ruhájára vigyázni, az a sok vasalást könnyen elkerülheti.

A térdnél a nadrág és a könyöknél a kabát aránylag gyorsan megkopik és kifényesedik, mi által az öltöny igen csunya lesz. Ez ellen úgy védekezhethetünk, hogy belülről egy kopást és kitérdelést gátló vékony bélés betétet teszünk. A nadrág alsó felénél pedig okvetlenül varrassuk be az u. n. koptatót. A nadrágot különösen sohasem szabad vízszintesen vagy a szék támlájára helyezni, hanem csipetűvel kell felakasztani, így az önsúlyának következtében nyullik vissza az eredeti állapotába.

Kozmetika

Valami a bőr egyéni érzékenységéről

Gyakran halljuk a panaszt, hogy bizonyos bőrápoló, illetve szépitőszerek használata folytán viszketés vagy kiütések jelentkeznek a bőrfelületen. A laikus hajlandó ilyenkor arra gondolni, hogy a használt szer ártalmas anyagot tartalmaz, és ezért vannak e kellemetlen tünetek. Holott nem szükséges, hogy a szépitőszerek mérgező anyagokat tartalmazzanak és használatuk folytán mégis a fentebb említett károsodást okozhatják a bőrön. Ilyenkor egyéni érzékenységről beszélünk.

Ilyen egyéni érzékenység áll fenn gyakran bizonyos hajfestőszerekkel szemben, amelyek a hajas fejbőrön és a szomszédos területeken bőrgyulladást idéznek elő érzékeny bőri egyénknél. Sőt gyakran a homlok és fül bőrének hosszabb ideig tartó kisebesedése, úgynevezett ekcé mája egy olyan hajfesték alkalmazásában leli magyarázatát, melyet az illető bőre nem tűr.

Az erős szepülőkencőcsök, a fehéritő arckrémek is okozhatnak az arcon ilyen bőrizgalmat és gyulladást. Ez utóbbiaknál főleg az erősebb higanytartalom izgatja az arcbőrt.

Néha a szörme, mely közvetlenül érintkezik a nyak és az arc bőrével, okoz bőrgyulladást, különösen a festett szörme, melynek festék anyaga iránt érzékeny a bőr.

A szépitőszerek közül a puder is tartalmazhat oly anyagot, mely irritálja az arcbőrt. Néha pedig az ajakruzs okoz a száj zugokban kisebesedést, sőt a szemhéjak makacs pörkösödése is nem ritkán a szempilla festékben leli magyarázatát.

A tulságos izzadás ellen gyakran használnak formalinos szert. Sokan vannak, akik formalin iránt érzékenyek. Az ilyen egyénknél a formalin okoz bőrgyulladást.

Hogy mennyire érzékeny lehet a bőr, jellemző, hogy vannak, akiknél az új vászon- vagy gyapju-alsóruha erős viszketést okoz, mely bőrgyulladásba is átmege.

A bőrnek ez az érzékenysége vagy veleszületett, vagy az évek folyamán fejlődik ki. Gyakran az ilyen egyéni érzékenység alapján kifejlődött makacs bőrbajok hosszú időn át dacolnak a gyógykezeléssel és nem szűnnek meg míg az eredeti ártalmat ki nem küszöbölik.

Csökkentik a bácskai téglagyárak munkáját

Emelkednek az adóbevételek — Ülést tartott a megye közigazgatási bizottsága

Bácsbodrog vármegye közigazgatási bizottsága pénteken délelőtt tartotta ülését vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnöklésével. Az alispáni jelentés beszámolt a mezőgazdasági munkások ruházati akciójának eredményéről. A vármegyében 3.582 bakancsot, nagymennyiségű textilanyagot és más ruházati akciót során. A közellátás terén az elmúlt hónapban más fontos esemény nem történt. Az árvízkárosultak részére a segélykiutalások folynak.

Az alispáni jelentés szerint ezéveben a szénhiány miatt csökkentik a téglagyárak munkáját. Kevés téglát lesz és kiutalást csak az árvízkárosultaknak biztosítanak. A Nép- és Családvédelmi Alap multévi munkatervét végrehajtották.

Ezután a tisztifőorvos jelentése következett. A jelentés szerint 1943. januárjában 1.072 születés és 977 halálozás történt. A szülések közül 85 teljesen szaksegítség nélkül folyt le. Ez a szám jelentős emelkedést mutat az elmúlt évihez arányítva, ami azzal magyarázható, hogy Magyarországon és Zentán nagyon nagy a tanycsoport, s ezek lakossága a rossz utak következtében nem tudott orvoshoz vagy szülésznőhöz fordulni. A fertőző betegségek száma nem emelkedett. Több hastífusz elleni oltást alkalmaztak. A vármegyében 27 zöldkeresztes intézet 273 tanácsadást végzett és 5.197 egyént vizsgált meg. A hét tudógondozó intézet 1.164 egyént vizsgált meg januárban és 16 új beteget talált. A nemibetegek száma 753.

A jelentés beszámol még arról, hogy 13 orvost a hetedik, 17 orvost a nyolcadik fizetési osztályba soroltak.

Molnár dr. pénzügyigazgató helyettes beszámolója következett ezután, a január havi ál-

lapotról. Az 1942 évi kivétel elkészült, mondotta. Az idén januárban 1.789.000 pengővel több állami, 369.000 pengővel több forgalmi és 76.000 pengővel több illetékdadó folyt be, mint az elmúlt év januárjában.

Margalits Ede dr. a királyi ügyésség elnöke beszámolt a fogházak állapotáról. Az éllemezés megfelelő, mondotta. A fogházakban januárban 126 fogoly volt, ezek közül 79 fogoly ítélet jogerős. 29 férfi és 7 nő előzetes letartóztatásban van. A letartóztatottak átlagos száma 125. Januárban a fogházban 14 megbetegedés történt. Az elmúlt hónapban 3.606 adag élelmet osztottak ki a foglyoknak.

Az iskolák működéséről szóló beszámoló szerint 33 népiskolai tanítót soroltak a VII. fizetési osztályba, 19 rendes tanítót kineveztek, hat tanító lemondott, áthelyeztek 12 tanerőt. Sztapáron magyar tagozat nyílt. Az újvidéki tankörletben az elmúlt hónapban hét tanító mondott le állásáról, három kineveztek, tízet pedig áthelyeztek.

Az államépítészeti hivatal januári jelentése a következő: 28, a szerbek által felrobbantott hid elkészült. A közúti utak állapota rosszabbodott. Az utépitési munkák szünetelnek. Januárban az utakra 585 köbméter utanyagot szállítottak ki.

Udvarnoki Lehel dr. gazdasági felügyelő helyzetjelentése szerint az elmúlt hónapban az időjárás kedvező volt, a hótakaró alacsony, a vetések állása kielégítő. A vármegyében januárban 17 téli gazdasági tanfolyam volt.

Az állategészségről megállapították, hogy a fertőző betegségek közül csak a sertés-pestises megbetegedések száma szaporodik.

Konyhakéssel meg kalapáccsal támadt alvó férjére egy asszony

„Ugy éreztem magamat, mintha a menyezet szakadt volna rám!”

A szegedi Itéletábla Curry-tanácsa most tárgyalta le Góg Mihályné 63 éves gyulai asszony ügyét, aki házastársán elkövetett szándékos emberölés kísérletével volt vádolva.

Góg Mihályné 44 évig élt a férjével boldog egyetértésben. Hat gyermekkel áldotta meg az Isten, de a hat közül csak kettő él. Az utóbbi időben az idős házaspár között napirenden voltak a kisebb-nagyobb nézeteltérések. Volt eset, amikor a férj heteken át nem szólt a feleségéhez. A múlt év június 20-án is összeszólalkoztak az öregek. Aznap éjszaka az asszony elhatározta, hogy megbíli az urát. Amikor észrevette, hogy a férje már elaludt, egyik kezébe konyhakést fogott, a másikba egy kalapáccsal s a férje ágyához lopózkodott s a jobb kezében levő kalapáccsal hatalmas ütést mért a férje fejére.

Az ütés azonban nem volt olyan erős, hogy a gazda elveszítsen az eszméletét, mert Góg Mihály kigyúrt az ágyból s birokra kelt a támadójával. Amikor a feleségét már lefegyverezte, vérző fejjel ki-támolygott a tanyából s átment a harmadik szom-

szédba a sógorához, ahol a sebeit kimosták s bekötötték, majd orvost hívtak. Annakidején a gyulai kfr. törvénytörvényesek tárgyalta le az ügyet s Góg Mihálynét 3 évi és hathónapi fegyházra ítélte.

A hétfői táblai tárgyaláson a vádlott nő úgy adta elő védekezését, hogy amikor este odament a férje ágyához s azt kérdezte tőle, hogy meddig haragszik még, Góg Mihály dühösen azt válaszolta: »Mig élünk!« Ez a válasz hozta ki sodrából s akkor határozta el, hogy a férjét elteszi láb alól.

Érdekes volt a sértett vallomása. Elmondotta, hogy a kritikus éjszakán arra riadt föl, mintha a menyezet szakadt volna le s a fejére zuhant volna.

Első pillanatban nem tudta, hogy a felesége a támadó s ezért is szállt szembe vele s birokra kelt vele. Góg még azt is elmondotta, hogy hetekig nyomta az ágyat, míg az orvosok talpra tudták állítani.

A Tábla mint fellebbezettel fórum Góg Mihályné büntetését helybenhagyta.

Beszélgetés a nagybögőről

Villáminterjú az utcán egy érdekes művésszel

Az idegenek kezdik városunkat felfedezni... Mindig több és több ismeretlen arc bukkan fel az utcákat rová szemlélő előtt.

Lapunk munkatársát sétája közben egy, első pillanatra is megállapíthatóan nem zombori fiatal ember szólítja meg utbaigazítást kérve.

A megadott felvilágosítást követő udvarias bemutatkozás, majd a meginduló beszélgetés során az alábbi érdekességek derülnek ki a városunkban tartózkodó idegen személyét illetően.

Iji. Montag Lajos, a Zeneművészeti Főiskolán képesített nagybögőművész és tanár, a m. kir. Operaház szóló nagybögőse, a Nemzeti Zenede tanára látogatott el hozzánk.

A beszélgetés ilyen körülmények között természetesen a zenére, majd az öt legközelebbi érintő hangszerre, a nagybögőre terelődött, amikor is a művész a hozzá intézett kérdésekre elmondja a következőket:

— A nagybögőse körében az a téves hit az

általános elterjedt, hogy a nagybögő, — gordon is csupán kíséző hangszer és azt mint a zenekarok ormótlan, önálló szólam játszására alkalmatlan hang szerét ismerik a nagy általánosságban. Ezzel szemben azonban az igazság az, hogy az arra hivatottak a nagybögővel is épp oly könnyedséggel és művészi készséggel játszik a legnehezebb zeneműveket, mint például a hegedűvel az ennek művészei. Óriási zeneirodalma van a szóló nagybögőnek. A zenekari versenyművektől kezdve, a legbrilliansabb technikát és előadói készséget igénylő hangversenydarabokig válogathat a művész az izlésnek megfelelő művek között. A legnevesebb zeneszerzők állították tudásuk és képességük legjavát már a korai időkől kezdve egészen napjainkig ennek az érdekes és nehéz hangszernek szolgálatába.

— Bársonyos, mély hangján a művészi kézben a nagybögő úgy szól, mint a legnemesebb emberi basszus hang. Aki először hallja, nem tud varázsa alól felszabadulni és örökre megszereti a vonós-hangszerek »őreg trubadurjának« a legméllyebből, a legmagasabb regiszterekig terjedő behelzögően zengő hangját.

A művész, mint érdekességet elmondja, hogy kezdeményezésére Hazánkban indult ki a szóló nagybögőjáték jelenlegi európai fellendülése. Ugyanis sok híres mester bámulatraméltó művésze mellett követők híján egy időre feledésbe merült, azonban a nagybögősök »társadalmában« a már-már elszunnyadó láng újra fellobbant. Nagybögős társadalomról azért beszélhetünk, mert hiszen a más hangszerek művelői világában szinte ismeretlen az a lelkesedés és a legnemesebb értelemben vett utársági érzés és együvértartozás, amely a nagybögősöket jellemzi és mindez oda vezet, hogy egy olyan létkört építettek ki maguk körül, amelyben csak egy eszme uralkodik; minden erővel a nagybögő népszerűsítése érdekében dolgozni.

A művész személyére terelve a szót, már nehezebb nyilatkozatra bírni. Igyekszik ezt a kérdést szerényen elhárítani csak a hangszeréről és az ezzel kapcsolatos kérdésekről beszél magávalragadó lelkesedéssel. Mégis sikerült megtudnunk, hogy már több önálló hangversenyt adott, a rádióban is többször szerepelt, külföldi sikereket mondhat magának. Most is egy németországi hangversenykörút előtt áll, amelyre szorgalmasan készül. Rendkívül elfoglalt ember, hiszen hangszere művelésén felül több, a művészi körökben kiválóan elismert hangversenydarab szerzője lévén, komponálással is foglalkozik, most is újabb darabokon és egy magyar nagybögőiskolán — amely első a maga nemében — dolgozik, amely tevékenységével is hazája ügyét kívánja szolgálni.

Kérésünkre kilátásba helyezi, hogy amennyiben elfoglaltsága engedi, úgy esetleg a tavasz folyamán városunk közönségének is hajlandó lesz egy önálló hangverseny keretében művészetét bemutatni.

Mi a magunk részéről kíváncsi érdeklődéssel várjuk az ígéret betartását. (cs.)

Szerkesztői üzenetek

»Többeknek« Nincs igaza abban, hogy mi részrehajló vagyunk, amikor a Zombornak működő két mozi közül, csak az egyiknek a műsorát ismeretjük napról-napra. A Turul mozi nem sajnálja a hirdetői díjat és napról-napra közölt hirdetéseivel tájékoztatja a mozilátogató közönséget műsoráról. Ha a másik mozi is megtenné ezt, természetesen nem zárkóznának el az ő hirdetéseinek közlése ellen sem. Tekintve azonban, hogy ez nem történik meg, nem a szerkesztőség feladata közölni egy üzleti vállalkozás műsorát.

H. H. Ujszívác. Levelét nagyon köszönjük. Örülünk, hogy lapunk szellemével egyetért.

Olvasó. Mi is osztjuk véleményét abban, hogy Zombornak modern szállodára volna szüksége. Ez emelne idegenforgalmát is. Sajnos erről irt cikket mégsem közöljük, amiret elnézését kérjük. Stílusban nincs hiba, kitételei erősek. Egyébként tudomására hozzuk, hogy értesülésünk szerint a közeljövőben új, kényelmes, olcsó és tiszta szálloda nyílik meg Zombornak. A tervek készek, hogy megvalósítását eddig mi akadályozta, az érthető.

R. János. Címét nem tudjuk, de nem is foglalkozunk ilyen dolgokkal. Filmszínészek élete és azok viszonyai nem érdekelnek bennünket. Forduljon tehát valamelyik fővárosi színházi laphoz tanácsért.

B. M. Temerlin. Kézirata nem érkezett meg. Tanító. A kért könyv nem új, csak más kiadás. 1935-ben jelent meg először, könyvkereskedéseken megrakhat.

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Frefort utca 4. Telefon: 188. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal, Jókai tér.

Uj főnök a Kormányzói kabinetiroda élén. A MTI jelenti, hogy a Kormányzó Ur saját kérelmére felmentette átlásától dr. Uray Tivadar titkos tanácsost, a kormányzói kabinetiroda főnökét és helyébe dr. sédeni Ambrózy Gyula államtitkár, eddigi helyettes kabinetfőnököt nevezte ki. A távozó kabinetfőnököt a Szent István Rend középkeresztjével tüntette ki a Kormányzó Ur.

Kisgyűlés a vármegyén. A vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlése pénteken délelőtt folyt le vitéz dr. Bajsay Ernő alispán elnöklésével. A kisgyűlésen folyó ügyeket tárgyalta. Jóváhagyta a kisgyűlés a pirosi képviselőtestület határozatát, amely szerint önálló orvosi állást szerveznek. Ada község előjáróságának megszavazott karácsonyi segélyét elutasították. Mohol-Gunarason és Iszentáldás telepen bábai állásokat szerveznek.

Európa legmodernebb szárítóberendezése. A Főkormányzóságban a német hatóságok közreműködésével a napokban fejezték be Európa legnagyobb és legmodernebb mezőgazdasági ermsékek szárítóberendezésének felállítását. Ez az új berendezés főleg a Főkormányzóság cukoriparának fejlesztését szolgálja. A Lublin környékén fekvő 7 cukorgyár termelése az új berendezés által hatalmas fellendülés előtt áll. A szárítóberendezés a technika legújabb vívmányaival van ellátva és teljesítőképessége az eddigi ilyen üzemeket elülmia.

Magyar hősök

Hősi példájával jelentős mértékben járult hozzá csapataink sikeréhez a Selyevnoje mellett vívott harcokban Frigyes Nándor szakaszvezető.

1942 július 31-én a Don melletti Selyevnojenál néhány kötelekünk előretört, hogy kivesse állásából az ellenséget. A támadó honvédek kötelek lendülete azonban az ellenséges állások előtt megtorpant, mert a bolsevisták igen erős ankalető és tüzérségi tüzzel árasztották el a terepet. Frigyes szakaszvezető ekkor gépfegyverével a puskásszázad elé rohant és a leghevesebb ellenséges tüzből vette tűz alá a bozótos tájon megbujt erős szovjetkötölköket. Ebben a küzdelemben meg is sebesült. Ennek ellenére sem engedte magát a sebesült helyre vitetni, hanem az élen haladva ismét előrelendítette szakaszát, valamint a mögéje felzárkózott századot, amely így tovább folytatta a támadást.

Az újvidéki vonósnégyes sikeres óbecsei vendégszerelése. Tudósítónk jelenti. Az országosan elismert újvidéki vonósnégyes nagysikerrel szerepelt Óbecsén a Szent István iskola nagy színháztermében. A vonósnégyes tagjai: Szegedi Sándor, Kiss Kálmán, Voitechovszki Jára és Tóth Antal. A műsoron szerepelt Schubert: D-moll vonósnégyese, Kodály II vonósnégyese és Dvorák vonósnégyese. Az előadáson megjelent közönséget Berecz Gyula főjegyző üdvözölte. A műsoron levő három zenedarabot Pozsár József újvidéki vm. népművelési titkár ismertette. A zeneszámok közötti szünetben Nagy Lajos Varga Lajos: »Tavaszhöz« és Horváth János »Vigasztaló« című versét szavalta. Óbecse zeneértő közönsége lelkesen ünnepelte a kitünő szereplőket.

Bajmokon kényszerleszállást végzett egy német postarepülőgép. Bajmokról jelenti: A tisztási határban Borovórol jövet a szántáson motorhiba folytán kényszerleszállást végzett egy kétfedelű német postarepülőgép. A pilótának semmi baja sem történt.

A polgármester Budapesten. Dr. Cserta Péter polgármester hivatalos ügyek elintézésére Budapestre utazott.

Éjszakai tolvajok garázdálkodnak Szabadkán. Szabadkán az utóbbi napokban több éjszakai tolvajlás történt. Kovács Sándorné született Knapcs Etel Majsai ut 65 számú lakásának bezárt kamrából szalonját, sonkát és zsirt vittek el ismeretlen tettesek. Rukavina Margit, Köhid-utca 8 szám alatti házában udvarából a kiterített ruhaneműt lopták el. Brajkó István Piros utca 10. szám alatti házában a padlásra hatoltak be a tolvajok és magukkal vitték a kiterített ruhaneműt, valamint az ott lévő kolbászt. Csütörtökre virradó éjszaka Haviár József Torma utca 9 szám alatti házában udvarából és Nemes István Kálmán utca 82 szám alatti lakos udvarából ugyancsak szállítás végett kiterített ruhaneműt vittek el a tolvajok. Az öt károsultat körülbelül ezer pengővel károsították meg az ismeretlen tettesek.

Háromszázmillió darab horgany kétfilléres került forgalomba. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a már vert érmeiken felül 2 filléres horganyérmekből 300 millió darabot hatmillió pengő névértékben kell verni. A horgany 2 filléres egyik lapján a »Magyar királyság« körirat tal ellátott magyar korona és a verés évszáma van feltüntetve. A lap alapfelülete sima és a korona a felső részen van. Az érme másik lapján van a díszítménnyel körülvevett értékjelzés: »2 fillér«, valamint a budapesti m. kir. állami pénzverő jelzése: »BP«. A horgany 2 filléres karimája sima, a lapok pereme emelkedett, sima; átmérője 17 milliméter, súlya 2 gram.

Zsirszódá helyett port adott el újvidéki szélhámos. Újvidékről jelenti: A törvényszék Lugosi dr. tanácsa pénteken tárgyalta Szvircevicz Sztóján volt báni tisztviselő ügyét. Szvircevicset azért vonták felelősségre, mert zsirszódával szélhámoskodott. Hízskény emberektől pénzt csalt ki, s zsirszódá helyett papírba csomagolt közönséges port adott nekik cserébe. A bíróság három havi fogsázbüntetésre ítélte és 5 évre eltiltotta a közérdeklődési cikkek árusításától.

Zimonyi Márta a Fővárosi Operettszínház primadonnája is közreműködik a Baross Női Tábor szombati teadélutánján

Nagy érdeklődés előzi meg a Baross Női Tábor jótékony célú teadélutánját. Jelentették már, hogy a Baross Női Tábor jótékony célú teadélután rendez szombaton délután öt órakor a Vadászúrtben. A teadélutánon fellépnek a Kőszegi színtársulat tagjai is, valamint Zimonyi Márta, a Fővárosi Operettszínház primadonnája. A zombori Nemzeti Munkaközpont Népzenei Szakosztályának tagjai teljesen díjtalanul hangversenyeznek a teadélutánon.

Elrendelték a Szálasi beszédét tartalmazó füzet lefoglalását. A budapesti királyi büntetőtörvényszék vizsgálóbírója február 9-én kelt B. 1784/1943/2 számú végzésével sajtórendőri vétség címén elrendelte az ismeretlen helyen előállított »Nyilaskeresztes Párt. Szálasi vezetőtestvér beszéde 1942. IV. 18-án a Hűség Házában az országos nagytanács ülésén« című füzet lefoglalását. A főkapitányság ennek megfelelően intézkedett, hogy e sajtótermék bárhol található összes példányai lefoglalassanak és a terjesztők ellen sajtórendőri vétség címén eljárás indítsanak.

Népművelési előadások Óbecsén. Tudósítónk jelenti: Három helyen tartottak egyszerre népművelődési előadást Óbecsén. A Polgári Magyar Népkörben Horváth Péter péterrévei népiskolai igazgató a méhészettről tartott előadást. Deák Magduska Lampérth Géza: »A háború árva« című versét szavalta. Az előadónak Czabafy László mondott köszönetet a hallgatóság nevében. Az Alsóvárosi Katolikus Körben Csizovszky István irányításával közreműködtek Sárközi Ferenc, aki Széchenyi István életét és működését ismertette, Daló András, aki »Magyarország jövője a statisztika alapján« címen tartott előadást és az alsó városi elemi iskola növendékei, akik Sárközi tanító vezetésével négyzólamu kánonokat énekeltek. Mészáros József Tóth László harmónium kísérete mellett magyar dalokat énekel. Bal-ska Etelka Gyulay Pál »Éji látogatás« című versét szavalta. Az újfalusi Árpád fejedelem iskolában Petrányi Ferenc apátplebános a Szent-földről tartott előadást. Előadását vetített képekkel tette szemléltetvé.

Bácsföldvári hírek. A községben főzőtanfolyam nyílt meg, amelynek 30 látogatója van. A négyhetes tanfolyamra 15-ös csoportokban kétnaponként járnak a hallgatók. A tanfolyam díjmentes, a helyiséget és a fűtőanyagot a község adja. — A vármegyei tűzoltószövetség megbízásából vitéz Marosi Sándor tüzemester háromhetes tűzoltó szaktanfolyamot rendez. Akik a tanfolyamot sikeresen elvégzik, újabb tanfolyamra mennek, ennek sikeres elvégzése után altiszti kinevezést kapnak és ők lesznek a továbbképzés vezetői.

Munkásnőtől a mérnökig. Azok az előnyös tapasztalatok, amelyeket a női munkaerők alkalmazásával a német hadifelszerelési iparban nyertek egy német hadiüzem vezetőségét arra indította, hogy a női munkaerőknek nem szokásos előmeneteli lehetőséget nyújtson. Amíg a gépiparban a férfiakat a szakmunkástól az előmunkásig és az üzemestertig léptetik elő a Junkers műveknél ezt a pályafutást asszonyok részére is megnyitották. Erre a célra egy új szaktanfolyamot nyitottak, amelyen a nők miniat »üzemsegédek« kiképzést nyernek. Tehetséges fiatalasszonyok 1½ éves tanfolyamokon elméleti és praktikus kiképzést nyernek a repülőgépipítés terén. Ezáltal lehetővé válik, hogy ezek a női munkaerők szakmunkásnők, előmunkásnők és végleg üzemesternők lehetnek. Különösen tehetséges munkásnőknek nyitva áll az út, a mérnöki diploma megszerzéséhez. Ennél az újszerű berendezésnél nem egy háborús intézményről van szó, hanem egy hosszulejárati törvől, amely női munkaerőknek egy új pályát nyit meg.

Szabályozták a rézgálic forgalmát. A földművelésügyi miniszter átmenetileg újból szabályozta a rézgálic forgalmát. Eszerint 1944 december végéig »rézgálic (80 százalék)« elnevezés alatt olyan készítményt is forgalomba szabad hozni, amely a rendeletben megszabott összetételi feltételeknek nem felel meg, azonban a kristályviz beszámításával legalább 80 százalék kristályos rézszulfátot, a fennmaradó 20 százalékban pedig csupán kristályos cinkszulfátot tartalmaz.

Az újvidéki vasutasok gyűjtése. Újvidékről jelenti: A vasutasok a honvédek hozzátartozóinak felsegélyezésére 1.716 pengőt gyűjtöttek.

A német szomszédsági segély számadatai. A német szomszédsági segélymozgalom keretében, melynek az a feladata, hogy a sokgyermekes és dolgozó anyákat házimunkájuk végzésében támogassa, 1942-ben több, mint nyolc millió önkéntes szomszédsági segítőnő fejtett ki ingyenes munkáját.

Tűz Újvidéken. Újvidékről jelenti: Csütörtökön délután nagy tűz pusztított Újvidéken. Öt óra előtt pár perccel jelentették a tűzoltóságnak, hogy a Kamenica utca 54 számú házban tűz ütött ki. A tűzoltóság kétmotoros fecskendővel sietett a színhelyre. A tüzet sikerült elfojtani. Fogarassy Péter faskamrájában pár szál deszka és mezőgazdasági szerszámok váltak a tűz martalékává. Megállapította a vizsgálat, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A kár ezer pengőt tesz ki. A nyomozás folyik.

Megtört szívvel és mélyeséges fájdalommal tudatjuk, hogy rajongva és hön szeretett gyermekem, illetve kishugom

Kémenczy Józsefné

szül. makkfalvi és uzonpataki Dózsa Incike folyó hó 11-én, hosszas szenvedés után, jóságos lelkét visszaadta Teremtőjének, Erdélyben, Makkfalván.

Legyen emléke áldott és amilyen nehéz a mi bánatunk, olyan könnyű legyen

Neked a föld.

Zombor, 1943. február 12-én.

Örökké gyászoló és sirató anyád

Habram Ilonka

és

nagynénéd Habram Manca.

Közgazdaság

A napraforgó többtermelés országos érdek

Honvédelmi közérdekből olajforrásokat kell nyitni a magyar termőföldeken! Mozcósítani kell a magyar mezőgazdaságot ipari növények termesztésére, a kötelezett 7% területen belül! Ez a 15 holdas szántóföldi birtokoknál kezdődik, hogy ételzsírok; szappan előállítására és a hadfelszerelési ipar szükségleteire, főleg a népszerű napraforgó vagy tányérróza kiterjedt termelésével pótolhassuk a hajózási zárlat miatt elmaradt bálnazsírokat és külföldi olajokat. A különböző gép és kocsikenőcsök elkészítését s a nagyobb arányú olajpogácsatermelést tejellető abraktakarmánynak csak tömegtermeléssel biztosíthatjuk. A kővér napraforgók díszes cimeres virágokkal azelőtt a kapás növények tábláin szegélynövényekül szerepeltek és holdanként a legnagyobb tüzevaló anyagot szolgáltatották a szén és fa pótlására, száraz kórójukból 30 mázsát is letakarítottak holdanként a kistermelők. A sűrűn vetett napraforgóból négyszögletes leshelyeket is alakítottak a tolvajok megilyelésére és elcsípésére. A kisebb gazdák ügyes kukoricaszárító kisebb górékat, tyukókat és pár évig kitartó kerítéseket is tudtak szerkeszteni a napraforgó vastag szárából. Ez a legnagyobb virágú termény, melyet a délvidéki gazdaközönség becéző névvel tányérróza helyett tányéricsának keresztelt el a burgonyával együtt érkezett be Délamerikából hozzánk és Szeged vidékén az 50 napos nagy bőjt idején, amit ott »tövenöles«-nek neveznek, sütés és főzéshez használatos olajával különösen jó fánkot és lángost szolgáltat, amit egyesek még jobban kedvelnek, mint a zsírral készített tésztákat. Legnagyobb arányban Déloroszsorszámban termelik; ahol most vitéz honvédeink védik az »Ezeréves Magyarország« határait, itt az utolsó husz év alatt másfélmillió kataszteri holdról három és félmillió holdas vetésterületre szaporodott fel. Ott egyvirágú, szürkecimeres magu, közepmagas fajtáját termesztik. Ez a változat legtöbbit terem, mert mellékvirágokat nem hoz és a főtányérnak a magmennyiségét és olajtartalmát ezek a kölyökvirágok nem szívják el. Ilyen besszarabiai származású orosz egyvirágú napraforgót beszítottak ki az elmúlt évben a felszabadult Bácskában. Nagyszerű korán beért hatalmas terméseredménnyel holdanként 12-15 mázsás termést takarítottak be száraz, olajdus minőségben. A méhek is nagyon kedvelik a nyárnak gyönyörű, cimeres napraforgó virágait: a kiterjedt méztermelést nem képzelt arányokban fellendítik, sőt csemegének is állandóan használják ott.

A napraforgó a melegebb fekvésű vármegyékben úgy a gyenge, lazább homokos talajokon, mint a szikes földeken is jól megterem. Korán kell vetni, már a zabvetéssel egyidejűleg, vagy mindjárt utána.

A kővérebb földeken sűrűbbre lehet vetni, kukorica sortávolságra. Egyvirágú fajtája ugyis sűrűbbre vehető, mint a belöldi, többelágazású régi

változata. Nagy hamu és hamuzsirtartalma miatt legjobban műtrágyája a 40%-os kális, amiből holdanként 100 kg. elhintésével fokozzuk és duzzadtabbá tesszük magvainak olajtartalmát. Lehet fészektárgyázást is alkalmazni: egy-egy pupozott evőkanállal fészkenként kisebb területen. Semmiféle állati vagy rovarellensége nincsen. A madarak nagyon kedvelik, kisebb vetéseknél erre vigyázni kell és korábban betakarítani, mint a nagy táblákon. Egy-szálásra kell kiegyezni, illetve a fészeken meghagyni és néhány lókapálás után, rohamos növéssel mindenféle gaz és gyomnövényt lenyom és előretör. Vetéséhez őregholdanként 4-8 kg. vetőmag szükséges a fészkek vagy sorosvetés szerint, lehetőleg az orosz, egyvirágú fajtából, amit a szerződést kötő termelőtől vállalat kölcsön ad. A betakarítása jobban beérett állapotban, kedvező száraz őszi esetén az átalakított cséplőgépeken keresztül. Ha pedig nedvesebb az időjárás és a madarak kártétele miatt utóérlelni szükséges, szárcsonk nélkül vágjuk le a tányérszárát és a szántóföldön lelevelezzük szárára 15-20 tányérrá fűzünk lefelé fordítva s a legalsót felpeckeljük, hogy a földhöz ne érjen a teljes kiszáradásig.

Ilyen időjárás esetére kicsépelet magjának teljes kiszáradásához a földművelésügyi kormányzat nagy körültekintéssel szárítóművek építését indította meg már a múlt évben.

A beváltási ára 50 pengő métermázsánként, utána 25 kg. olajpogácsa abraktakarmány járandóság jut a termelőnek. Szerződéskötés iránt, 10 holdas területtől kezdve a »Futura« és az olajgyárak intézkednek és adnak kölcsön vetőmagot. A napraforgó leveleit leszedni, megritkítani nem szükséges, hogy a beérett sietessük. Cséplése alkalmával nem egészen beérett tányérmagot lehet szintén más zöldtakarmány közé keverve silóba besayanyítani. Magvait baromfiak is nagyon kedvelik a szemes eleség közé belekeverve. A talajt nem zsarolja ki. Utána az őszi vetések igen jól sikerülnek, csak le nem szántott nagy tuskóit, úgy mint a kukorica tövekénél is szokásos, le kell hordani és a tél folyamán tüzevalónak felhasználni.

Melegen ajánlható igen nagyarányú termelése ennek a népszerű csodanövénynek, amely szinte áldást jelent sokféle hasznosításával épp úgy, mint a vele egyidőben Amerikából behozott burgonya. Reméljük, hogy a kötelező területen határos, arany színű virágai mindenütt meg fognak jelenni a szorgalmas méhek örömeire és az olaj és zsirhiány teljes megoldására. A napraforgó termelési szerződések alapján holdanként 50 pengő termelési előleget ajánlanak július hó 1-től kezdődőleg.

Honvédelmi kötelességünk most minél nagyobb területeken és minél több napraforgót elvetni az olaj és szappanhiány leküzdése és a végső győzelem érdekében.

Medveczky Károly

A takarmánytermesztés fokozásának propagandája a mezőgazdasági kiállításon

Budapestről jelentik: A zöldmezőmozgalom lényege az olcsó, jó minőségű és elegendő mennyiségű szalastakarmány termelésének előmozdítása, elsősorban a rét- és legelőgazdálkodás korszerűsítése, ezen túlmenően pedig a szántóföldi takarmánytermelés felkarolása révén. A zöldmező mozgalom tehát a hazai állattenyésztés érdekelt szolgálja elsősorban, mert annak termelőképesége és fejlődése csak megfelelő mennyiségű és minőségű takar-

mánnyal biztosítható. Éppen ezért a budapesti országos mezőgazdasági kiállításnak és tenyészállatvásárnak mindig egyik szervező és igen tanulságos csoportja a zöldmező kiállítás, amelyet felváltva az ország területén működő zöldmezőszervezetek rendeznek meg. Ez a kiállítás felhívja a gazdatársadalom legszélesebb rétegeinek figyelmét a takarmánytermesztés rendkívül nagy jelentőségére, különösen a mai időben amikor a zavartalan gazdálkodást

csak a szükséges takarmánykészletekkel lehet fenntartani.

A március 27-én megnyíló, ez évi mezőgazdasági kiállítás zöldmező csoportját az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet zöldmező ügyosztálya rendezi és a kiállítás elé méltán a legnagyobb várakozással tekint nemcsak az érdekelt gazdatársadalom, hanem az egész ország is, mert Erdélyben a természeti adottságok igen kedveznek a magas színvonalú rét- és legelőgazdálkodásnak, amellyel karöltve életképes és fejlett állattenyésztés virulhat.

Ennek a kiállításnak az anyagát nagy gondalgyűjtik össze és válogatják ki, hogy Erdély zöldmező-gazdasági viszonyait a legteljesebb szervezeti egységben képviselje. Látni fogják a látogatók az erdélyi föld és a havasi legelők csodálatosan dúspompáját, de ugyancsak feltárja majd a kiállítás különösen a legutolsó két évtized alatt elhanyagolt erdélyi legelők mai szomorú állapotát és javításra váró hiányosságait is.

Ez a kiállítási csoport nemcsak tanulságos, hanem személtelket gyönyörködtető is lesz. A faszindelyes, székely faragásokkal díszített épület fölé a Hargitáról szállított fenyők haragoszöld lomja fog borulni. A csarnokba vezető faragott székelykaput és az oszlopokat székely ezermesterek faragványai fogják díszíteni.

A kiállítási épület előtt elhelyezett havasi fakalyibában látható lesz, hogyan készíti a bács kezdetleges eszközeivel a havasi juhsajtot.

A kiállítási csarnok udvarán a Hargita tetején épülő mintagazdaság kicsinyített mását mutatják be majd a kiállítás látogatóinak; a csarnok falán elhelyezett fényképekről pedig a havasi legelők, ködös hegyóriások és az azokon legelő jószágok képe tárja majd Erdély szépségeit a szemlélők elé. Bemutatja a kiállítás az erdélyi legelőjavítás terén legfontosabb, legsürgősebb tennivalókat is, elsősorban a vízmosások megkötésének különböző módzatait.

E kiállítás hasznos tanulságának maradandóvá tétele céljaiból pedig az EMGE zöldmező ügyosztályának a helyes rét- és legelőgazdálkodás propagáló füzeteit fogják osztogatni az erdélyi havasokról a kiállításra érkezett, abaposztóba öltöző székely legények.

Miniszteri rendelet

a szén, a kokszt és a brikett forgalmáról

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a szén, a kokszt, a brikett és a kokszbrikett forgalmáról, illetve ezeknek a tüzelőanyagoknak felhasználására. A termelő vállalatok — a ma életbelépett rendelet értelmében — az általuk termelt üzemanyagok csak az Ipari Anyaghivatal engedélyével szolgáltatathatják ki, illetve használhatják fel. A vállalatok kötelesek megrendeléseiket, előirányzatukat, szállítási tervüket továbbá minden hónap utolsó napján meglévő készletüket az Anyaghivatalnak bejelenteni. A legelső bejelentést február 20-ig kell eszközölni. A szénkereskedők ugyancsak kötelesek az Anyaghivatalnak beszámolni a fenti adatokról. Ipari, kereskedelmi, kohó és mezőgazdasági vállalat az Anyaghivatal különengedélye nélkül csak annál a vállalatnál rendelhet tüzelőanyagot, amelyiknél 1940. szeptember elseje óta rendszeresen vásárolt.

A burgonya konzerválása

A háborús idők tették szükségessé, hogy a burgonyakonzerválás problémájával is foglalkozzanak. A burgonyakonzerválószer elméleti hatása mint a Kémikusok Lapja írja — azok vizelvonó tulajdonságán alapszik. Németországban öt konzerválószer próbáltak ki, hogy megállapítsák, hogy ezek a burgonyához arányitva mennyi nedvességet tudnak felszívni. A megfigyelt vízfelvétel gyakorlatilag egyforma volt. Ennek alapján kiszámították azt a burgonyamennyiséget, amelynek tárolására a konzerválószer elegendő. Általában megállapították a kísérletek során, hogy a burgonyakonzerválószer tulajdonképpeni gyakorlati konzerváló hatása jelentéktelen.

Orömet okoz harctéren küzdő honvédeknek, ismerősöknek, ha rendszeresen küldi nekik a „Délvidéket”.

Megállapították a szárított tészta új árait

A közellátási miniszter megállapította a szárított tészta legmagasabb árát. A rendelet értelmében a C jelzésű búzalisztból előállított legfőbb 13 százalékos viztartalmú szárított tészta legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén a következők:

Tarhonya 1 kg-nál nagyobb csomagolásban, vagy kimérve, tojás nélküli 1.30 (2 tojásos 1.90), 1 kg-os csomagolásban 1.40 (2.--) fél kilogrammos 1.44 (2.04), 40 dekás csomagolásban 1.45 (2.50), negyedkilogramos csomagolásban 1.60 (2.20) pengő kilogrammonként.

Kocka, metélt, szarvacska, eperlevél, gyűrű, csillag, reszelt, kagyló, csusza és egyéb levestészta, a levesmetélt és céranészta kivételével: 1 kg-

nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve tojás nélküli 1.35 (2 tojásos 1.96), kg-os csomagolásban 1.52 (2.14), fél kilós csomagolásban 1.54 (2.14), 10 dekás csomagolásban 1.55 (2.15), negyedkilós csomagolásban 1.56 (2.16), 10 dekás csomagolásban 1.70 (2.30) pengő kilonként.

Csőtészta közepvastag vagy vékony, spagiti, levesmetélt céranészta: 1 kg-nál nagyobb csomagolásban vagy kimérve, tojás nélküli árú 1.44 (2 tojásos árú 2.05), 1 kg-os csomagolásban 1.56 (2.16) fél kg-os csomagolásban 1.60 (2.20), 40 dekás csomagolásban 1.60 (2.25), negyedkilós csomagolásban 1.68 (2.28), 10 dekás csomagolásban 1.80 (2.40) pengő kilogrammonként.

Ilyen a téli háború

Irtó: Widekind őrnagy

Keleten már októberben beköszönt a könyörtelen hideg, amely a téli hónapok alatt eléri a 40—50 fokot. Különösen akkor válik ez a borzalmas hideg elviselhetetlenné, ha társul vele a puszta szél, amely minden ruhát, takarót keresztüljár. Legerősebb a széles, sima mezőkön, mint például Ukrajnában és a szeptember vidékén. Az első hó is leesik már októberben.

A bolsevistáknak nem okoz a tél olyan nehézségeket, mint az európai katonáknak, mert ők hozzászoktak és a 30—40 fokos hideg annyira nekik, mint nekünk a 10 fok. Hogy ezt a természeti előnyt a tengelycsapatok lecsökkentsék, a mult világháború és a mult téli hadjárat tapasztalatai alapján mindent megtettek.

A hótakaró magassága nem mindenütt egyforma; általában délről észak felé haladva mindig magasabb. Míg például Ukrajnában a hó vastagsága csak fél méter, ugyanakkor északon egy vagy másfél méter a hótakaró normális magassága.

A tél okozta megerőltetések elviseléséhez táperős ételre van szükség. Gyakran van úgy,

hogy nem lehet mindenhol gulyáságyut vinni és így a katonának saját magának kell ellátásáról gondoskodnia. Ebben az esetben is nagy szolgálatokat tesznek a bevált receptek és a tapasztalatok. Hogyan terem magának a katonának éjjeli szállást, amikor semmiféle település nincs a közelben, vagy pedig harc idején úgy adódik a helyzet, hogy az éjszakát is a csataterén kell eltöltenie? Ekkor veszi nagy hasznát annak, hogy el tudja készíteni magának a védőhelyet a hóban, amely sokkal jobban véd a szél és hideg ellen, mint az ember gondolná.

Harcolni télen is úgy kell, mint nyáron, de ilyenkor nehezebb, lassabb és fárasztóbb. A tüzfegyverek nagy feladatokat kapnak a téli háborúban. Ezeknek állandóan lövésrekész állapotban kell lenni a legnagyobb hidegben is. Nagy ügyességet kíván a könnyű fegyvereket tüzelőállásba vinni. Ugyanis ügyelni kell arra, nehogy tüzelésnél a fegyver a hóba merüljön. A nehéz fegyverek kezelése is sok és nehéz munkát igényel. Állás kiépítésénél lehetetlen robbanóanyag nélkül dolgozni, mert másképp nem lehet

a mélyen fagyott földre léálni. Ezért sokszor az állások a hóra vagy a hóban épülnek ki. A három méter vastag hó már megvéd a gyalogsági lövedék és könnyebb szilánkok ellen.

Nagy gondot kell fordítani az álcázásra is, mert a sötét színű egyenruha és fegyver, esetleg a kiastott föld messziről feltűnik a fehér hótakarón. Azért az ügyes álcázás roppant fontos és általa sok felesleges veszteség kerülhető el.

De a frontkatonának nemcsak magára, hanem minden hozzátartozó dologra ügyelnie kell, és éppen úgy kell a hideg ellen védelmeznie, a rája bizott állapotot, szállító eszközt és más dolgot. Mert ezek a harcolók segítői, melyek, ha kiesnek, vagy használhatatlanná válnak, sok bajtárs élete, esetleg vereség vagy győzelem felett dönthetnek.

Mindenre pedig az egység vezetőjének kell felügyelnie. A vezetőnek előrelátónak kell bizonyulnia, mert minden menetelés, minden egyes járőrtevékenység vagy harc, de még az állás kiépítése is sokféle előrelátó intézkedést követel meg. Korántsem elég az, hogy elrendeli a szükséges előkészületeket minden dologra, hanem ellen is őrzi a kiadott utasításokat és azok végrehajtását. Egy járőrparancsnoknak mondhatni saját magának kell a járőr tagjait felöltöztetni, nehogy a ruházatban, a felszerelésben valami hiányozzék, vagy rossz legyen. Az ellátásra is neki kell gondolnia. Minden emberének magával kell a menet adagját vinnie, még pedig elkészítve, mert a 40 fokos hidegben nem lehet a kenyeret vágni vagy a kolbászt szelgetni.

Az egység vezetőjének dolga az elszállásról is gondoskodni. De a lovak és motorok elhelyezése is rá vár. Az autóknek mindig készen kell állni és ezért ügyelni kell arra, nehogy a motorok befagyjanak.

Roppant fontos minden katona számára az ellenség harcmórájának ismerete. Ez az ellenség az emberi életnek számukra szinte érthetetlen semmibevevővel rohan vonalaink ellen, éjjel és nappal, napsütésben és hóvihárban. De a nagy ember- és hadianyag hihetetlen mértékű feláldozásával sem éri el célját; a háború további folytatásához szükséges vidékek visszafoglalását.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

— Bocsánatot kérem, doktor — állt fel Ker. — Egy kis dolgom van odakint, addig Cicely majd helyettesít engem.

— Nem is tudnék bájosabb helyettest találni — mondta meghajolva a doktor. Amint az ajtó becsukódott Ker mögött, Cicely nevetve fordult a vendég felé:

— Mióta tanult meg bókolni, doktor.

— Nem tudom — mondta Leghate és mosolygott. — Bizonyos, hogy eddig nem volt ez szokásom. Csakhogy, ha magát látja az ember, önkéntelenül kedves és vidám gondolatai támadnak és szeretné ki is fejteni azokat. Igazán örülök, hogy végre magának megfelelő környezetben látom. Ujjon le és meséljen nekem valamit. Nagyszerű ember a nagybátyja. Soha nem találkoztam még ilyen érdekes egyéniséggel. Azt hiszem, én vagyok az első vendége?

Cicely leült az ablak mellé. Nem az jött, akít várt... de azért a doktort is szívesen látta.

— Igen, a legestegesebb — mondta. — Senkit sem ismer még a bácsi, Mr. Shirley kivül. Benézünk hozzá és meghívtuk tegnapi, de nem jött el. Olyan nehezen mozdul ki valahová.

— Szegény Shirley — mondta a doktor. Cicely felkapta a fejét.

— Miért sajnálja? Tudom, hogy nem gazdag, de...

— Nem pénzre gondoltam — felelte Leghate doktor. — Van tehetsége és tudása s azzal elég pénzt szerezhet még. Arra értettem, hogy soha nem láttam még fiatalembert, aki úgy tönkretette volna az életét és egész jövőjét, mint Shirley. Igaz, hogy egyedül ő maga az oka, mégis részvétel érez iránta az ember. Nagyra vihette volna, de mai körülményei között még esoda, hogy így tud élni.

— Nem értem. Milyen körülményei vannak? — kérdezte Cisely.

— A felesége miatti kellemetlenségeit értem — mondta Leghate dr.

Cicely úgy érezte, mintha a világ megfordulna a tengelye körül s a szoba egyszerre hideg lenne és sötét. Váratlanabb, fájdalmasabb, kegyetlenebb ujságot nem mondhatott volna neki a doktor. Igyekezett összeszedni magát és örült, hogy a vendég nem nézett reá beszéd közben. Egyenesen kitekintett az ablakon át a kertbe.

A leány kétségbeesetten küzdött magával, hogy nyugodt hangon birjon válaszolni:

— Bizonyos, hogy ez igaz? Senki sem tudta a vidéken, hogy házasságra.

— Évek óta van már felesége. Különös történet ez. Néhány esztendővel ezelőtt, mikor Shirley még nagyon fiatal volt és meglehetősen vagyonnal is rendelkezett, volt egy nála valamivel idősebb barátja. Ralph Bennetnek hívták. Ez a fiatalember meglehetősen könnyelmű lehetett, valami kétes üzletbe is bele volt keverve a neve. Nos, annyi a fontos, hogy Shirley valamiképpen elintézte a dolgot, aztán Bennet nemsokára meghalt. Halála előtt levelet írt Shirleynek és arra kérte, hogy vegye gondjaiba a testvérhúgát, akinek most senkije sem marad a világon. Shirley nem kérdezősködött és nem tudakozódott, hogy ki ez a leány, milyen, mióta él és a többi, hanem fogta magát és megesküdött reá, hogy haldokló barátjának minden kívánságát teljesíti, aztán szaladt egyenesen a leányhoz. Anne Bennet néhány évvel idősebb volt nála és hamarosan észrevette, milyen emberrel van dolga. Shirley kétségbeesve hallgatta végig a panaszait. Nem tudta, mit tegyen

vele, hogyan védje meg az élet sok mindenféle bajától. Legjobbának találta, ha elveszi feleségül. Lehet az is, hogy a leány vétette el magát vele, abban a hiszemben, hogy Shirley gazdag. Pedig akkor már alig volt miből élnie.

Leghate doktor szárazon, tagadhatatlan némi kárörömmel mondta el zeket a dolgokat. Nem szerette a tulzósan érzelmes embereket, akik rendszeren fejfel rohannak neki a falnak. Folytatta nyugodtan:

— Az esküvő megtörtént és Shirley nemsokára különös felfedezésre jutott. Az, akit elvett, tul volt már régt minden olyan tapasztalatlan, amelytől valakit óvni lehet. Ritkaság a nőknél, különösen fiatalabb korban, de néha megtörténik: a leány iszákos is volt. Mikor aztán észre vette, hogy Shirleynek nincs egyéb jövedelme, mint a régi családi birtok alacsony bérlete és a saját munkáiból szerzett, nagyon szerény és nagyon időleges tiszteletdíjak, egyszerűen ott hagyta őt, alig félelvi házasságot után. (Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Apróhirdetéseket csak készpénzfizetés ellenében fogadunk el. Telefonon nem fogadunk el hirdetéseket.

Konyhabort legmodernebb kivitelben, valamint mindenféle javításokat jutánvos áron vállalok. Papp István épület és butorasz talos. Rókus ucca 13. a-3043-f

Kertész, perpekt munkás, megbízható, állást keres, vagy átvenne felesbe szőlőt, vagy konyhakertet. Csap: Brand István kalapács letében Zombor, Pótfői ucca 6. a-3044-f

Elveszett Davidovics névre szóló kenverlevél, egy pótiégv és két rendes. Kérem a becsületes megtalálót, adia át Bálvány ucca 20 szám alatt.

Eladó 2x3 méteres perzsaszőnyeg. Megtekinthető: Zombor, Rákóczi ut 61 szám alatt. a-3045-f